

„Soča“ izhaja vsak petek in velja do pošte prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.40
Pol leta . . . . . „ 2.20
Četrt leta . . . . . „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trislopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 8.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Travnika 18, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4, II.

Rokopisi se ne vratajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravištvu.

Narodna slavnost v Prvačini

dne 6. aprila 1885.

1. Pomen slavnosti. Priprave.

Kdor ni bil navzoč pri svečanosti, katero je priredila prvaška čitalnica Simonu Gregoriču, kdor se ni udeležil banketa, ki je sledil po končani besedi, zamudil je užitek, po katerem bi mu bilo večno žal, ako bi ga poznal. Prvaška svečanost ni bila svečanost Dornberžanov in Prvačkovec, ampak zavednih Slovencev, onih v prvi vrsti, ki so bili navzoči, a ob enem vseh dobro mislečih. Svečanost ni veljala toliko pesnikovi osebi, kolikor narodnemu delu in trpljenju; posnikovemu najprej, potem pa drugemu, naj se nahaja kjerkoli. Pesnika smo slavili; ali on je odvrčal slavo od sebe ter pripenal jo narodnim delom, svojim in onim, za katera je v svojih prekrasnih govorih in napitnicah ogreval srca pričujočih. Osebnosti se niso poznale; voljal je narodni duh in trud; osebe so se le toliko hvalile in naglašale, kolikor so zastopnice idealov in delavke na izobraževalnem narodnem polju. Deležniki niso čutili se kot posamezniki, živeči za se, ampak kot udje narodnega telesa, ki dobivajo nepremagljivo moč iz nerušljive skupnosti. Simon Gregorič bil nam je vidni delavec, katerega smo slavili, vidno središče, okolo katerega smo bili zbrani; a on nam je odkrival trudapolno delo ter pričal njegovo potrebo, on nam je kazal na svete narodne uzore kot na kit, ki naj nas druži tudi tedaj, ko se nam zunanja zveza otežuje ali morda dela celo nemogoča. Pri tej priliki videli smo, kako vedrivo in blaživo morejo uplivati take narodne svečanosti, ako so v pravih rokah, na pravem mestu, prirejene zaslužnim možem. Ogledimo si svečanost samo.

Dalje časa delala je prvaška čitalnica priprave za ta slavnostni dan. Če tudi je deževno vreme posebno zadnji čas marsikaj zaprečilo, bila je vendar oprava slavnostnih prostorov in hiš okolo ceste lepa. Zastave trobojnice spremljale so potnika, naj je prišel od katere koli strani, do čitalničnih prostorov v hišo g. Vinka Gregoriča. Na dornberški strani, od kodar so pričakovali slavljence, postavljen je bil lep slavolok z zelenja, ki je nosil napis: Slava Gregoriču. Streljanje z možnarji in vesela godba pozdravljala sta došlece, ki so se zbirali od vseh strani. Po peti uri razkrilo je sonce svoj obraz ter jelo pošiljati svoje žarke, posamezne ali v tropih, na zemljo, da so osvitljevali pot z Gradišča v Prvačino, po kateri se je pesnik vozil. Pri mlinu ob Vipavi čakala so narodna dekleta prilike, da so vrgle pesniku, ki se je mimo peljal, lep venec na voz. Od mosta čez Vipavo do Prvačine stopalo je pred pesnikovim vozom, ki se je počasi pomikal, dve vrsti domačih gradiških mladeničev, ki so krepko prepevali narodne pesmi. Nekateri gospodje šli so bili pesniku nasproti, a pri slavoloku čakalo je nagnečeno občinstvo svojega ljubljence, ki je bil slovesno sprejet s pozdravom, godbo, možnarji in veseljem, ki je sijalo vsem raz obraz. Pesnika spremili so v lepo ozaljšano dvorano, ki je bila slavnostno odločena in ki se je kmalu do dobra napolnila. Vkljubo vstopnini, za deželo razmeroma visoki, natlačen je bil zadnji kot nemalega prostorišča. Ni bilo mogoče ozirati se in šteti došle slavitelje, kajti vseh oči obrneno so bile na slavljenco, ki je sedel spredaj na častnem mestu, in na oder, na katerem so si sledile posamezne točke izbranega sporeda po kratkih oddihih.

2. Častno občanstvo. Beseda.

Ura bila je 6 1/2, ko se je zagrinjalo vzdignilo, in na oder stopi podžupan prvaški, g. Vinko Gregorič, ki v kratkem jedrnatem govoru razloži pomen tega večera ter zatrdi, da Prvačina si bo štela vedno v čast, imeti takega soseda, in da bo vedno ponosna na to, da se slavni pesnik mudi o tako svečani priliki v njeni čitalnici. Na to stopi župan dornberški, g. Andrej Sinigoj, pred slavljenco ter mu izroči s primernim ogovorom diplomu častnega občanstva županije dornberško-prvaške. Slavljence ustane

se svojega sedeža ter se zahvali s toplimi besedami na skazani mu časti. Pravi, da Slovenec je med Slovenci povsod doma, da narodnemu srou in njegovi vnetosti ne veljajo tiste meje, ki so potrebne politični upravi, da s tega stališča imenovanje za častnega občana je brezpotrebno. A z druge strani, da ga tako imenovanje jako veseli, ker v njem je izraženo najvišje odlikovanje, katero more občina dati. Po odlikovanju njegovo srce ne hrepeni; a najljubše mu je ono, ki prihaja iz naroda, iz probujenega in zavednega naroda, ki deluje za svoj gmotni napredek med drugim po vinarskem društvu, ki v duševnem delu sme meriti se s komer koli, ki imenuje svojega sina sedanjega goriškega knez nadškofa, pesnikovega višjega pastirja. Potem dá roko županu zahvaljujoč se mu na častnem imenovanju in prosed, naj bi to njegovo zahvalo in srčen pozdrav sporočil starošinam in občanom. Mlada deklica podari na to pesniku krasen šopek v imenu prvaške čitalnice s preskrbnim voščilom. Pesnik sprejme vezilo s prijaznim nasmehom ter odgovori deklici, naj bi njena leta tako ovela kakor šopkove rožice, ne da bi venela, in potem čitalnici, da bi tudi ona lepo napredovala in razvitala se, kakor pomladanske ovetke v svojem krasu.

Sledil je „Bled“, mešani zbor, uglasil Carli. Ta, kakor tudi druge točke pesemskega sporeda vršile so se natančno, občutno, mojstersko. Če tudi slovi Prvačina po svojih pevcih in godoih, vendar nismo pričakovali take dovršenosti, kakeršno so pokazali ta večer. S prvaškimi sodelovali so dornberški pevci, ki so bili uže od nekdaj na dobrem glasu. Prvaškemu učitelju, g. Josipu Oršiču, gra čast, da je pevski del tega večera, tako pri besedi kakor pri banketu, lepo sestavil in še lepše izvršil. Slava voditelju, slava vojencem! Stritarjevo „Pravo junastvo“ prišlo je na Goriškem, kolikor nam znano, v 2 mesecih 3 krat na oder, kar spričuje, da je pisatelj zadel ob pravo struno, ko si je izvoil predmet iz domačega življenja. Da se je prizor v Prvačini uzorno vršil, porok nam je ime igralca voditelja, g. E. Klavžarja, ki je bil privedel dobro izvežbane moči seboj iz Solkana in iz Gorice. Poučni prizor vzbudil je med občinstvom mnogo smeha in gg. diletanti so se občinstvu jako prikupili. „Izgubljeni cvet“ vzeti je iz Gregoričevih peszij; a g. Volarič ga je uglasil za prvaške pevce. Napet se besedam jako prilaga in je močno dopadel, če tudi se pesem ni ponavljala, kakor prva, da bi spored ne bil predolg. Kdor pesmi ne ume, poslušal naj bi bil pevec; v njih glasovih odmeval je bridke pesmi globoki pomen. „Nevihito“ Gregoričovo deklamoval je g. E. Klavžar s tisto vsestransko dovršenostjo, ki je le njemu lastna; škoda, da prav o tistem času je bil zunaj, ker zaradi tešnjeve niso mogli vsi priti v dvorano, nekak nemir, ki je poslušalce nekoliko motil. Kdor je imel priliko, slediti deklamovalcu od stopinje do stopinje, prepričal se je, kak umotvor je v tej pesni razmišljajočemu duha in njegovemu izrazilu, jeziku. „Domovini“, moški zbor, uglasil Vilhar, moral se je ponoviti. Prvaškega petja se človek ne naveliča. Sliši je prvič in drugič in slišal bi je rad še tretjič in dalje, ako bi čas na opominjal, da je treba hiteti. To je moč prave lepote, prave umetnosti, da ne naveliča. „Damo klejev meč“, gluma v 1 dejanju, igral se je izvrstno. Gospodje in gospodičine, ki so igrali, zaslužijo vso hvalo, posebno še za to, ker so na malem odru, kakeršen je prvaški, znali napraviti toliko gibanja. Od začetka do konca sledilo je občinstvo igri z največjo pazljivostjo. Gosposdični igralci pokazali sti z vsako besedo z vsakim gibom, da nisti novinki na slavljnih deskah, ampak izurjeni moči v dramatičnih predstavah. Gospodje igralci izvršili so nalogo z vso častjo, tako da so morali po končani igri še dvakrat priti na oder, da jim je hvaležno občinstvo svoje hvalo ponovilo. Naj bo tukaj javno izrečena preserčna zahvala gosp. E. Klavžarju in po njem vsi spoštovani diletantski družbi na lepi uredbi in krasni izvršitbi obeh dramatičnih točk. S pesmijo „Le pevaj, pevaj, tičica“ sklenil se je spored slavnostne besede, ki se je od prve do zadnje točke izvrstno vršila. Dve

uri je trpela beseda; a prešli sti tako hitro, kakor da sta bila le dva trenotka. Slava prvaški čitalnici, prvaškimi in dornberškimi pevcom ter goriškimi diletantom in diletantinjam za uspešno njih delo na narodnem umetniškem polju!

3. Začne banket.

Po končani besedi razidejo se gosti na prosto in v postranske sobe. Med tem prezrači se dvorana in hišni gospodar g. Vinko Gregorič, kateremu je ves večer pomagal g. Srečko Mozetič, pripravilja, česar treba za slavnostni banket. Človek bi neverjel, da znajo na deželi v kratkem času in z razmeroma malim trudom premeniti dvorano v obednico za obilo število gostov. Vinko Gregorič je to stotil, in še kako? Na oder, ki je ostal, prišla je miza za prvaško-dornberške pevce (in deloma pevkinje), katerih je bilo nad 20, da so kot deležniki banketa goste razveseljevali s svojimi prekrasnimi pesmimi. Nasproti odru bila je ob steni dolga miza, pri kateri je bilo častno mesto za slavljence, dalje bila je ob vsaki podolžni steni miza, dolga kakor stena. G. Vinko je menil, da s to pripravo bo lahko izhajal in je po svojem mnenju navlašč nekoliko večje mize pripravil, da bi bilo dovolj prostora tudi za one, ki bi morda prišli nenaznanjeni. Gostje začnejo posedati, ali glej! polovica jih je brez sedežev; vsakdo se nekoliko stisne, napolnijo se zadnji koti, ali še vedno je četrt gostov brez sedeža. Prostor, ki si ga je bil g. Vinko prihranil med mizami, da bi prosto polajal med banketom po potrebi od ene mize k drugi, moral je odstopiti gostom, katerim je dal prinesiti tretjo podolžno mizo, pri kateri so še ostali gostje naselili precej gosto drug pri drugem. Ako bi bili prišli še 3 ali 4 banketovci, ne bi bili vedeli, kam jih dejati. Vino in suhe jedi bile so kmalu na mizi in kakor si je znal pomagati hišni gospodar s prostorom, pomagal si je tudi z jedjo in pijačo, da so se vsi čudili, da so bili vsi zadovoljni. Za jako malo ceno, za 1 goldinar, bil si postrežen prav dobro z jelom in pilom. Bilo je vseh deležnikov banketa do 130.

Ogledimo si ta slavnostni zbor. Na častnem mestu sedi duhovnik pesnik, vitkega nekoliko šibkega telesa, priprost in prijazen, ne misleč na čast, [ki se mu skazuje, ampak na zavednost in delavnost naroda, ki ga obkoljuje. Ob njegovi desnici namestnik deželnega glavarja in državni poslanec Josip vitez dr. Tonkli, na levi pa osebni prijatelj, slavni pisatelj slovenski Franc Erjavec. V daljem krogu sedeli so brez nikakega reda deželni poslanec Alekaj dr. Rojci in vipavski zdravnik dr. Kenda, župnika č. gg. Filip Kramer in Ivan Dugulin, predsednika podpornega društva ajdovskega g. Šapla in goriškega dr. A. Gregorič, gimnazijaka profesora K. Glasser iz Trsta in J. Jenko iz Gorice, goriška rodoljuba Iv. Berbuč in Hil. Zorn, domači župnik č. g. J. Poljšak, dornberški župan g. Andrej Sinigoj, vipavski župan g. Dolenc, okolični učitelji gg. Križman, Bajec, Sedevid, Sternad, duhovni gospodje: Godnič, Ferfolja, Kodelja, Pahor in drugi gospodje vsakovrstnih stanov in iz raznih krajev, katerih ne moremo po imenu navesti. Z eno besedo, bili so zbrani v bratski slogi kmet, rokodelcec, posestnik, trgovec, pisar, pisatelj, učitelj, duhovnik, vojak, uradnik, zdravnik, pravnik, župan, starešina, ključar, meščan, deželan, gospod, gospa, gosposdična, vse karkoli se nahaja našega naroda. Bil je pravi narodni zbor, v katerem ni bilo prepira, zavisti, nereda, v katerem so bili vsi enega duha in enega sroa, vneti za narodni razvoj v sveti ljubezni, klanjajoči se onemu, ki največ dela in trpi, oklepajoči se ga in srkajoči iz njega navdušenje in pogum za sveto narodno stvar, za omiko naroda na neusahljivi podlagi katoliške vere. Zbrana so bila slovenska srca iz Prvačine in Dornberga, z Gradišča, iz Rifenberga, Komna, Št. Vida, Vipave, Ajdovčine, Kamenj, Sol, Černič, z Vogerskega, iz Solkana, Gorice, Trsta in iz drugih krajev; ali vse je navdajal le en duh, duh slovenske skupnosti, ki ne pozna razdora, ampak edinstvo, bratstvo, ljubezen, navdušenje za visoke in svete reči. Človeku se je zdelo, da je doma, v dra-

žini, med najožjimi svojci. Pesnikov duh prešinjal je vse. Take družbe, takega večera nismo še užili, kakoršen je bil večer 6. aprila v Prvačini.

4. Napitnice.

Jedro slavnostnim banketom so napitnice, katerih tudi v Prvačini ni manjkalo. Prvi ustane pred g. Filip Kramar, župnik dornberški, ter napije sv. očetu Leonu XIII in goriškemu knez nadškofu Alojziju, spominjajoč med drugim lepim besedij, katere je govoril sv. oče slovenskim romarjem leta 1881, rekoč: „Pred vsem naj Bogu priporočata (sv. Ciril in Metod) oni narod, kateri ima po številu, mogočnosti in bogastvu največjo veljavo, katerega sta ona sjeedinila s to rimsko cerkvijo. — Kadar se povrne jedinstvo v veri, bode zagotovljena pravica posameznih dežel. Veliko se zanašamo tudi na Vaše prizadevanje, ker po božjem sklepu se kaže, da je slovenski narod prihranjen za posebne namene.“ Burni živje zadoneli so na to sv. očetu in njegovemu sodruidniku pri nas, višjemu škofu Alojziju. — Kmalu poprime besedo dr. A. Gregorčič ter nazdravi presvitemu cesarju Francu Jožefu I., omenjajoč, da od njega dobili smo ustavo, ki nam dovoljuje sodelovati pri postavitvah in snovati shode in zbornice, v katerih slavimo zasluzne narodne moze. Gromoviti trikratni živje bil je odgovor na te besede, po katerih je vsa družba stojé zapela in odpela cesarsko pesem. — Vitez dr. Tonkli se vzdigne ter napije v daljšem govoru slavljencu, pesniku Gregorčiču. Govornik omenja, da v prejšnjih časih Goričani nismo imeli mozi, na katere bi bili mogli biti ponosni, posebno na slovstvenem polju da so nam pomanjkovali, a danes da se nam je nebo zjasnilo, da imamo moza v svoji sredi, za katerega nas zavidajo drugi bratje, katerega slavijo tuji narodi. Govornik meni, da pesnik, rojen pod Krnom, je hotel tega gorskega velikana doseči, ako ne prekositi, in sicer duševno, ker tolesno ne more, kar se mu je popolnoma posrečilo. Izraza na to željo, naj bi zdaj pa sivi Čaven na pesnika enako uplival, kakor prej Krn, da bi ne opeal v svojem delu, ampak da bi nam še dolgo sladke pesmi skladal. Živioklici, ki so na to sledili, dolgo niso utihnili, na kar so pevci zapeli napitnico, katero so peli tudi drugi, kdor jo je znal.

Veselje in navdušenje priklopela sta skoro do vrhunca; vsakdo je hotel pesniku trčiti ob kozarec, pa ni bilo mogoče, kajti le malokdo je mogel zapustiti svoj sedež, tako drag je bil prostor. Pevci so bili uže koj iz začetka zapeli znano „Hej Slovenci“, katero so navzoči večinom stojé poslušali; potem je sledilo še več krasnih pesem, katerih mnogo so morali ponavljati, ker so jih prelepo peli in so občinstvo neizmerno dopadle. Zdaj po napitnici, ki je veljala pesniku, smo pa čakali, da pesnik odgovori, kajti vedeli smo, da zdaj je vrstva na njem. Vse potihne, ko se pesnik oglasi. — Slišali smo napitnico, a zapirati je ne moremo; zato rajši poskusimo, da jo za prihodnje številko, kolikor mogoče popolno dobimo. Le to naj povemo, da občinstvo je z največjo pazljivostjo poslušalo vsak glas, ki je prihajal iz pesnikovih ust, ko je pripovedoval, da od prve mladosti, ko je ranjki Solar prizgal v njem iskrico narodne ljubezni, do današnjih dni je vedno le to imel pred očmi, kako bi po svoje koristil zapuščenemu narodu, da nikoli ni iskal slave, ki mu je sama prišla, ampak le delo, trud in trpljenje za narod, da to mu je največja slava in da to pot bo hodil do zadnjega zdihljeja. Pesnik govoril je jasno, navdušeno, vidno ganjen, z vso svojo skoro šibko močjo. Videlo se mu je, kako se mu prsi dvigajo, kako srce bije, kako duh plamti; govoril je s srcem, govoril z vso svojo dušo. Zato so njegove besede občinstvo kar očarale; vse je prešinil oni duh, ki je vel iz njegovih besedij, in bilo je tako lepo, tako domače in tako prijetno, da nikdo ni čutil, da čas beži. Kmalu na to je pesnik napil vladiki djakovarskemu, mil. g. Strossmayerju. Tudi gledé te napitnice velja popolnoma isto, kar smo povedali o prvi. Občinstvo jo je sprejelo z velikim navdušenjem in veselega nazdravljanja ni bilo hitro konec. Besede teh napitnic prinesemo, ako bo mogoče, prihodnjé.

Na to je domači župnik pred g. J. Poljšak kot odbornik prvaške čitalnice prebral sledeča brzojavna voščila, ki so došla čitalnici o tej svečani priliki. Iz Trsta: Bog živi mnoga leta češčenca pesnika v proslavo domovine, v probuj naroda. Dražil, Grebenc, Kerce, Vičič. — Iz Št. Jerneja na Dolenjakem: Slava slavnemu slavljencu! Slava slaviteljem njegovim! Družba čestilcev Gregorčičevih. — Iz Ljubljane: Nemogoče, udeležiti se, a v duhu smo z Vami in zbranim čestilcem našega slavčeka slavnega pesnika Simona Gregorčiča, ki nam je vsem v ponos, kličemo živili in srčni na zdravje! Ljubljanski Sokol, Valentincič, starosta. — Iz Trsta: Uzoru našega pesništva i njegovim čestilcem gromoviti živio! Tržaški Sokol. — Iz Kormina: Danes se praznujete dve slovesnosti: Metodova in Gregorčičeva. Gregorčič ima velike zaaluge, Metod prosí za njegovo dolgo življenje. Živeli bratje! „Slovenski jez“. — Pismena čestitka prišla je iz Dutovljan na Krasu: Vihar je potihnil; vreme se je izjasnilo! Gregorčičevo ime bode slovelo, dokler bode živel rod slovenski. Slava pesniku in njegovim čestilcem! Narodno kme-

tijsko društvo v Dutovljah. — Iz Biljane došel je pozdrav v verzih od odbora „Slovenskega jez“. Vse poslanice sprejele so se z navdušenjem in glasnim odobravanjem.

Za tem poprime besedo profesor Franc Erjavc ter napravi pesniku napitnico, ki je vse navzoče elektrizovala. Govoril jo je z navdušenjem, ki je kazalo, da mu prihaja iz dna srca; zato je šla njegova beseda do srca vsem poslušalcem, ki so govorniku pritrjevali uže ko je govoril, a če mogoče, še krepkeje h koncu. Kolikor smo si mogli besede zapomniti, glasila se je napitnica tako le: „Povod današnjemu sestanku je odličan sin slovenske matere, naš ponos, naša dika. To je mož, ki božanske misli in božanska čustva sklada v nebeški jezik. Te besede niso moje, izrekal jih je o našem pesniku jeden najmočnejših stebrov katoliške cerkve, največji poznavalec vsake umetnosti in prvi idealist na slovenskem jugu, mož, kateremu je bratski hrvaški narod kot svojemu največjemu dobrotniku pridelal ime prvoga sina domovine. Takó ta mož svetovne slave poveljuje našega pesnika, ki je tudi idealist v najlepšem pomenu. In, gospoda moja, ideje vladajo svet, ideje so tiista moč, kateri se nobeden na dolgo ustavlja ne more, in vse, karkoli se dela in snuje proti idejam, mora se prej ali slej razpršiti kakor pleve na vetru. V zgodovini nahajamo za to dokazov na vsak korak.“

„Naš slavljenc je duhovskega stanú, zato je mi bodi dovoljeno navesti jeden primer iz zgodovine naše cerkve. Jeden jedini človek — res da je bil ob jednem tudi Bog — stopil je v svet z idejo, kateri se je protivila silna rimska država in ves tedanj svet. Za se je imel samo nekoliko siromašnih, priprostih in neukih ribičev, a ideja je nadvladala Rim in svet in sedaj gospoduje uže več nego osemnajst sto let in nje gospodarstva nikdar ne bođe konec.“

„Gospoda! ideje imajo svoj izvor v Bogu, ob njega „večni luči“ so prižgane, in zato gorijo s tolikim žarom, da ga nobena zavist, nobena sila upihnuti in udušiti ne more, vsak nasprotni veter ga le močnejše razpihava. Takó bodo tudi božanstvene misli našega pesnika — naj se jim nekateri protivijo kolikor jim drago — naposled ogrele in razvnele ves narod in ni je nobene sile na tem svetu, ki bi iz slovenskih src mogla iztrgati ime: Simon Gregorčič!“ Po teh besedah ni bilo pritrjevanja ni konca ni kraja.

5. Velikonočna.

Erjavčeva napitnica ogrela je srca vseh; mislili smo, da lepim, navdušenim, v obliki in po vsebini dovršenim napitnic je konec, da zdaj začne zabavni del; a varali smo se, in ni nam žal, da smo se varali; Bog nam daj mnogo takih prevar [doživet]. Vzdigne se zopet slavljenc in začne govoriti v verzih tako prisrčno, da so se prsi širile slehernemu, ki je poslušal take nenavadne glase. Pred našimi očmi in ušesi razvil je umetnik z živim in ognjenim glasom umotvor, ki ne zamrje med Slovenci, dokler bo dihal zadnji sin slovenskega rodu. Posrečilo se nam je, da smo dobili besede onega vzvišenega umotvora; onega življenja, ki je dihlo iz pesnikovih glasov, jim žalibog ne moremo podeliti. Vsakdo naj si misli najlepše deklamovanje, ki mu je mogoče, in tako se vsaj nekoliko resnici približa. Vzvišene besede, katere je govoril pesnik svojemu rodu, se glasé:

VELIKONOČNA.

Stoletja je trpel veliki trpin,
In tézki ga žulil je jarem;
Kedaj pač izteče mu čas bolečin,
Bo večno li trpel po starem?

Evropi bil živ, nerazrušen je zid,
Ki divje odbil je barbarstvo,
Stal (sebi v pogubo, sovražniku v prid)
Omiki je svóbodi v varstvo.

Od vekov človeštvu dobrótnik je bil,
In zdaj je še svetu dobrótnik;
A svet mu za tó le nasprotnik je bil,
In še mu zaklet je nasprotnik.

On dober in blag je, kroták in mirán,
Čemú pač ta srd nad orjakom?
Prevelik je, torej je tujcem strašán,
Bogát je, roj tujcev pa — lakom!

Zató pa je sklénil sovražni njih svét!
„Raz zémlje orjaka zatrimo,
Da mine nas gréza in večni trepét,
Da svét si njegov razdelimo!“

Združili vso moč so, ves divji svoj gnjev,
In trli junaka krvavo,
In njemu, ki venec zasluži kraljev,
Nabili so trnjev na glavo.

Zadali so tisoč morilnih mu ran,
Pač móral bo izkrvavéti!
A krepek, a silen je ta velikán,
In hitro jim neče umreti.

Še živega torej pod črno zemljó
Zagrébejo z róko sovražno,
S rúčatom in kamnom gomilo zapró,
In s četo obdajo jo stražno.

Zdaj dih jim je prost, in lehkó jim srcé,
Zdaj bati ne bode se treba;
Zdaj četa pri grobu vesélo sedé
Za zémlje pokópanca žreba! . . . .

A gróza pogrebem! Čuj, silen potrés!
Odpirajo davni se gróbi, —
Razdrli velikán naš mrtvaško je véz,
In dviga se v jasni svitlóbi.

Kdo on je, ki vstaja čez veke na dan,
Kdo ta je junák velikanski?
Poglejte v obraz mu, obraz vam je znan:
To narod je — narod slovanski!

Kalvárijo svojo naš rod je imél,
In dneve prebridke trpljenja;
A zdaj mu rešitve je zor zažarél,
Napóčil mu dan je vstajenja.

Dà, vstaja, resnično, mogočen, častit,
Uničil naklepe je črne;
Grozi naj, hrumi naj sovražnik srdit,
Slován več se v grob mu ne vrne.

On, kateri ga vzbúdil iz gróbnih je tmin,
Za dela ga slavna je vzbúdil,
In svet se svitlobi njegovih vrlin
In delom velikim bo čudil.

Kalvárijo svojo naš rod je imél,
Zdaj rešnje raduje se zóre;
A dan še slavnéji mu bóde prišél,
Dan oljske prišél mu bo góro.

Kot z oljske se gore je vzdignil Gospód
V nadzemeljske jasne višave,
Povzdigniti mora se krepki naš rod
V višave moči in pa slave.

Mi, bratje, pa z delom pripravljajmo zdaj
To silno slovansko mogočnost,
In z duhom proróškim nazdravljajmo daj:
Na slavno slovansko bodóčnost!

Utis, ki ga je naredila ta poezija, na poslušalce, se ne dá popisati. Kdor je bil pričujoč, se bo večno spominjal krasnih trenutkov, ki so tekli med to deklamacijo in ki so ji sledili. Kdor ni bil zraven, njemu se ne more povedati, kako je bilo; navdušenje bralo se je na obrazu vsem navzočnikom, navdušenje in veselje odsevalo je iz obrazov in govorov prisotnih gostov.

6. Banket se bliža koncu in konča.

Med napitnice vrstile so se vsakovrstne pesmi, katere so prvaški in dornberški pevci izvrstno peli. Mnogotero pesem so morali ponoviti, kajti tako petje se ne sliši vsak dan in kdor ga sliši, rad pridrži svojem ušesu tak užitek, dokler more. Poedinih pesem ne bomo navajali, ker to bi nas predaleč zavledlo, a to moramo reči, da niti v mestu nismo slišali tako preciznega in občutnega petja, s kakršnim nas je ta večer razveseljevala prvaška čitalnica. Hvala na teh lepim in veselih urah vsem pevcem in pevkinjam, ali v prvi vrsti g. pevorodji, učitelju Orlu, ki je tak izvrsten pevski zbor izuril.

Po resnih in navdušajočih napitnicah prišlo so na vrsto resno-šaljive v dostojni obliki, a tako napoprane s šalo in dovtipom, da je bilo popokati. Kdo jih je govoril, pač ni treba posebe omenjati njemu, ki se še spominja, da g. E. Klavžar je bil voditelj diletantov in diletantinj. Besede tega gospoda, ki so veljale prvaškim pevcem in njih pevovodji, dornberškemu župniku, pred g. F. Kramarju, goriškim diletantom in občini dornberško-prvaški, bi se morebiti še sestavile, kakor so bile govorne; ali naglasa, barve, smešnosti, kakeršno jim zna le imenovani govornik podeliti, jim ne moremo dati. Za vsako besedo bil je oddihljaj, kajti zadostovalo je, da je govornik usta odprl, in že jo je tako zakročil, da človek ni mogel zdržati se smeha. Trikrat zaporedom moral je govoriti, ker občinstvu je bila njegova beseda tako dopadljiva, da je ni hotelo pogrešati. Še enkrat se oglasi pesnik in napravi kratko napitnico svojemu prijatelju Hil. Zornu, ki je znan po svoji kritiki o Gregorčičevi pesmi: „Človeka nikar.“ Napitnica se glasi:

Zdravjico še eno možú sem dolžán,
Ki zá me postávil se v boji je v bran.
Ko v mé se zagnál je sovražnik srdit,
On dvignil je kopje za mé in pa škit;
In sukál prav spretno orožje je bojno,
Krepkó ga je sukál, a vendar dostojno;
A ne brez ožira in ne brez ljubezni,
Kot vhtel ga je moj sópèrnik jezni.
Pušice sovražne mi s tem je odbil,
In mene pod škit je svoj krepki zakril.
Bog torej zaščitnika mojega várij,
Živi naj še dolgo naš vrli Hilarij!

Z vsklikom in pozdravom sprejeta je bila ta zdravica.

Slednjich spregovori g. Ivan Dolinar iz Trsta, spominjajoč se bojnega leta 1866, ko je pri Versi z drugimi slovenskimi junaki za domovino krv prelival, ter napije drugi vojski, ki ne pozna meča in bojnega upitja, ki s križem v roci in mirno besedo oznanjuje po vzgledu Kristusovem in Metodovem blagovest slovenskemu rodu ter mu ob enem hrani in brani domači jezik, ki ga je podedoval od svojih dedov pradedov, to je duhovščini. Z burnim odobravanjem pritrđi narodni zbor tej zdravici, kozarci zaženketajo, da je dolgo odmevalo po prostorni dvorani.

Med tem je bila pretekla ura za uro, ne da bi bil kdo vedel, kedaj in kako; srečnim ljudem se ure ne štejejo, in srečni v resnici smo bili one ure, ko je banket trajal. Ura je kazala 1/2 12 in duhovni gospodje se odpravljajo na odhod. Kmalu ustane slavljenec in z njim druga gospoda; banket je bil v svoji veličasti pri kraju. Govoril je še profesor Glasar kot štajerski Slovenec ter pozdravljal v imenu svojih štajerskih bratov goriške Slovence, katerih položaj je sličen onemu štajerskim rojakom. Veselega srca odzdravili sojnaki takemu bratskemu pozdravu ter krepko prejeli za čaše.

Vozovi so bili kmalu pripravljeni in gosti so se odpeljali na razne kraje; le manjše družbe ostale so še dalje vkup, čakajoč, da poneha dež, ki je bil začel rositi.

Utis tega večera ostane vsakemu udeležencu neizbrisljiv. Prvaška beseda bila je narodna slavnost, Gregorčičev banket bil je narodni zbor, da si lepšega ne moreš misliti. Umetnost in navdušenost tekmovali sti tisti večer, da bi Slovence blažili. Namen se jima je posrečil; hvala jima večna.

Dopisi.

Iz Rifemberga, 7 aprila 1885. — Dopisnik iz pod Škratlenca piše v „Edinosti“ št. 27, med drugim, da je cestni odbor ajdovskega okraja po večletnem in dolgem trkanji prejel od visokega erarja za odstop skladosne ceste od vasi Selo in do mosta na Verto vinskičku svoto 700 gl. Da bi se med lastniki zemljišč, kateri so svoja zemljišča za ono cesto morebiti tudi brezplačno bili odstopili, ne urinila kakšna pomoča, navezan sem. da to stvar pojasnim. To se ve, da se je stvar dolgo zavlekla in da v cestnem odboru smo bili, ne samo dva ude, ampak vsi udje obupali, in da smo bili vsi enacih misli, da bi na vsak vladni migljaj to cesto erarju odstopili proti odškodnini za grušč, kajti okraj je imel skozi vsa leta za gruščanje stroške, katerih povrnitev je zahteval odbor in ne le predsednik, saj predsednik je le izvrševalec odborovih sklepov. To se je tudi zgodilo in visoko ministerstvo notranjih zadev je z odlokom 9. marca t. l. št. 538 blagovolilo za 4 letno gruščanje svoto 700 gl. kot odškodnino prvrniti. Kar pa zadene v dopisu očitno pohvalno cestnega delovanja, se dopisniku za odbor zahvaljujem.

Načelnik cestnega odbora.

Iz dolenjih Brd, dne 22. marca. — Dovolite, g. urednik, da čitateljem „Soče“ pojasnim stvar gledé dopisa iz Podgore z dne 10. marca v 12. šte. tekočega letnika. Gospod dopisnik začel je svoj dopis s tem, da pravi, da odgovori dopisu iz Brd v 18. šte. „Edinosti“. Ali glejte čudo, prijel se je bolj trdo županstvenih nego svojih stvari, ker le to mu po glavi roji kakor megla po Ljubljani. G. dopisnik je kakor farizej v tempelju v svojem dopisu molil: ne hodimo agitirat, ne plačujemo vina, ne silimo nobenega, ne iščemo pomoči pri kazenski sodnji. Kam ste zašli g. dopisnik, saj dopis iz Brd v „Edinosti“ Vas ni nič o tem vprašal. Sicer pa, g. dopisnik! ali nimate v Vipolžah velicega agitatorja, kateri je hodil po hišah in ljudi nagovarjal, naj mu podpisajo ugovor, kterege ste napravili proti glavarstvenemu odloku od dne 26. januarja t. l. rekoč, da gre samo za to, da bi se držala volitev v Šmartnu? Ali ni hodil po hišah in krémah ter govoril, da je nekdo slepar, drug pa podkupljen? Ali ni storil podpisati moča, kterege ni bilo poleg? Ali se ne pravi to agitovati? Primorani ste, g. dopisnik, sam se hvaliti, ker drugi Vas ne marajo. Zakaj li se ne pohvalili Vaših zaslug za godbo, brez katere bi ne mogli izhajati? ali kjer ni resnice, ni treba se hvaliti. Jaz bi Vam svetoval, g. dopisnik, da zanaprej bi ne posnemali več farizeja, ampak colnarja, ki je v tempelju na svoje psi trkal, ter prosil Boga milosti.

Tonca.

Z levega brega Soče, 10. aprila. — (Pošta. Beseda.) V šestih mesecih ima Kobaridska pošta že tretjega poštarja. Nedavno umrli slovenski pesnik „Krilan“, vnet narodnjak, poštaril je komaj štiri mesece; zato je bila poštarška služba zopet razpisana, za katero je prosilo več sposobnih domačih rojakov: Gruntar, Dominko itd., a izmed teh je ni nikdo dobil,

odelili so jo tujcu, Istrijancu, ki je, kakor pripovedujejo, v bosnjaški vojski kot korporal (trobec) služil in bil tam lahko razjen. Izpraševan iz sloveščine, ni na tri vprašanja, kakor govoré, mogel ničesar odgovoriti, in je le nekoliko hrvaščine lomil. Ali ni to v žalost narodu in kobaridskim rojakom, zvestim avstrijskim državljanom, ki so jez ob bližnji italijanski meji? Žalostno je to, zato pa ves Kobarid z vso okolico govori o tem imenovanji, kar je pač prav dobro umevno; zato pa ne bo mogel imeti novi poštar prijetnega stanja tukaj. Domačini plačujejo davke in druge doklade, zakaj bi ne smeli tudi kaj dobrega imeti? zakaj naj tujec v naši domačiji živi in mogoče bogati, ko smo sami potrebni? Da se mu ne zgodi, kakor novemu poštarju — tudi ptujcu — v Devinu, kjer so tirjali za stanovanje 600 gl. najemščine; zato je moral vse pustiti ter odpotovati. Ako se ne motim, bil je ta, kateri se sedaj Kobaridcem usiluje. To je vendar čudno, da mnogi Italijani ne marajo za nas, ali če se more dobiti pri nas kos kruha, se silijo in nam ga jemljejo izpred ust. Kje je ona tako slavljena plemenitost?

Beseda v Kobaridu se je vršila v zadovoljnost vseh poslušalcev. Kobaridski pevci so pokazali, da so še vedno stari slavčki. Govor „o ustih“ bil je primeren in kratkočasen. „Prosvetnica“, igra, katero je g. F. Dominko prosto poslovenil, vršila se je z malo izjemo prav dobro, pa je res tudi podučljiva in primerna sedanjim časom ne le v mestu ampak tudi na deželi. Ta je druga igra, katero je oni gospod poslovenil. Prva, „Stari Slovani“, ki so jo že v Kobaridu predstavljali, predstavljala se bode, kakor govoré, pri prvi besedi v Tolminu; zato pojde tja mnogo Kobaridcev, kakor je prišlo tudi v Kobarid mnogo gospodov in gospe iz Tolmina, kar je res hvalevredno. Bodo složni in delajmo za narod pa borimo se za naše pravice in skrbimo za blagostanje našega ubozega kmeta.

Politični pregled.

Na notranjem političnem polji vlada tihota. Ker nemajo časniki drugozga gradiva, začeli so že sedaj sestavljati račune o izidu prihodnjih volitev. Po teh — seveda — na zračni podlagi sestavljenih računih imela bi sedanja desnica najmanj 193 glav, tedaj absolutno večino. Ustavoverni stranki ali levičarjem preračunavajo le 130 poslancev.

Še sedaj se ne vé, kaj namerava grof Taaffe, skliče li poslance še k jednemu zasedanju ter predloži v razpravo carinsko novelo, ali skliče zbor le v to, da bode poslušal prestolni govor, s katerim se zborovanje zaključí. Oggerski ministri so bili te dni na Dunaji, kjer se je vršilo skupno z našimi posvetovanje o carinskej noveli in drugih zadevah.

Tudi v zunanji politici nam niso prinesli velikonočni prazniki posebnih novosti. V Parizu je ministerska kriza končana, predsednik pariške zbornice Brisson sestavil je novo ministerstvo, v katerem je on predsednik, bivši ministerski predsednik Freycinet prevzel je ministerstvo vnanjih zadev. Novi ministri so vzeti iz vseh republikanskih strank. Zbornica je takoj novemu ministerstvu dovolila 200 milijonov frankov, da konča vojno v Tonkinu. Sicer pa se piše, da so Kitajci sprejeli pogoje francoske, že pred bitko pri Langsonu stavljene, v svrhu premirja, iz kterege se izcimi navadno mir.

Domače in razne vesti.

Zadnje številko našega lista zaseglo je slavno državno pravdnistvo zaradi članka „Po šestih letih“, v katerem smo bili napravili sklep računa zadnjega šestletnega politikovanja. Morda se je bilo pokazalo preveč dobička za Slovence, ki bi jih bil lahko napihnil, kar bi jim bilo znalo škodovati, in jih je hotelo državno pravdnistvo obvarovati te nevarnosti. Ker nismo smeli govoriti o dobičku, prinesli smo v drugem natisu omenješe številke točko iz računa zgube, to je životopis ranjkega Krilana, ki je zavzel popolnoma toliko prostora in ono mesto kakor zaseženi članek.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici priredi v nedeljo, 12. aprila t. l. slovenskost, h kateri se vabijo vsi družbeniki, njih družine, kakor tudi udje drugih slovenskih društev. Spored je naslednji: I. Ob 10. uri dopoldne slovenska sv. maša v spomin tisočletnice smrti sv. Metoda, društvenega zaščitnika, v cerkvi sv. Antona, na Kornji. Društveniki se zberejo ob 3/4 10. uri v cerkvi. II. Izlet v Sol-

kan, kjer bo društvena veselica na vrtu g. župana Mozetiča, s sledečim sporedom: 1. Koračnica; svira godba. 2. Slovanskih pesni venec; svira godba. 3. „Jaz sem Slovan“; poje zbor. 5. Sanje, zl. Millöcker; svira godba. 5. „Što čutiš“; poje zbor. 6. Venček-koračnic, zl. David; svira godba. 7. Hercegovska; poje zbor. 8. „Ljubavi List“, polka; svira godba. 9. Jadransko morje; poje zbor. 10. Glas sredi jelk; svira godba. 11. V boj; poje zbor. 12. Naprej; svira godba. Pričetek ob 3 1/2 uri popoldne. Pevske zборе zvršujejo goriški in solkanski pevci; sviranje pa godba vojaškega c. kr. pešpolka Ludovik bavarski št. 62. Ako bo vreme 12. aprila popolnoma neugodno, odloži se izlet za naslednjo nedeljo, 19. t. m. Prav obilne udeležitve se nadeja, v Gorici 6. aprila 1885—odbor.

Posebna priporočila nam pač ni treba dodajati, program sam dovolj jasno priča, da se pripravljaja slavnost, ki bi bila vredna društva in njegovega patrona, ki bi se ujemala z duhom, kterege se je podporna društvo od prvega svojega začetka vedno držalo. Rojaki, namesto da bi šli drugam, pridite se svojimi družinami zajutra k sv. Antonu, pridite popoldne v Solkan, kjer vas Solkanci prijazno sprejmejo, kjer vas bota petje in godba prijetno zabavala.

Mil. gospod Jakop dr. Missia, knezoškof ljubljanski bil je večera v Gorici. — P. Evstahij Ozimek iz reda sv. Frančiška izvoljen je provincijalov namestnik po smrti ranjkega provincijala P. Bonaventure Sell-a (Gradiščana in ne Korminca, kakor smo prej poročali).

Katoliško društvo goriško se giblje; večeraj imel je odbor sejo, v kateri je razpravljaj zanimive reči. Tudi prihodnje volitve v državni zbor in v mostni zastop so se omenjale in društvo bo delalo tudi v tem oziru. Mesečni shod bo zadnji četrtek tek. m.

Simon Rutar, c. k. profesor v Spljetu, tolminski rojak, imenovan je dopisovalni član c. k. o-srednje komisije za najdenjo in ohranjenje zgodovinskih spomenikov.

Ljudska posojilnica v Gorici ima nekaj denara na razpolago; kdor ga potrebuje, naj se oglasi pod uže znanimi pogoji.

Konjska dirka bila je proložena radi slabega vremena od ponedeljka na četrtek; ali tudi ta dan bila je udeležitev od strani občinstva majhna. Druga dirka bo prihodnjo nedeljo popoludne.

Predsednik „Slovenskega jezua“, č. g. Andrej Znidarčič, odpotoval je kot zastopnik društva na Velehrad, na grob sv. Metoda. Od tam pojde tudi v zlato Prago. Nabiranje prostovoljnih darov za sliko sv. apostolov lepo napreduje; kakor kaže, bo že slika kaj krasna. Tudi veselični odsek pridno deluje in pripravljaja za veliko slavnost, ki se bode vršila unjbrže, ako bode slika dovršena, pričetkom meseca junija. Pri petji so obljubili sodelovati vsi pevski zbori v Brdih. Priprave kažejo, da ni bilo še take slavnosti v Brdih, na pragu „Irredeante“, kakor bo ta. Da bi se je le tudi zunanja društva in posamezne osebe udeležile, in s tem podpirale težavno društveno delovanje! Velikonočni ponedeljek pela se je po vseh cerkvah biljanske fare zahvalna pesen v spomin tisočletnice smrti sv. Metoda.

Slavnost sv. Metoda je tudi slovenska, ne le slovanska in katoliška. To priznavajo viši duhovni pastirji, kateri v krajih slovenskih dajejo svojim vernikom gledé te svečanosti posebne dobrote. Kakor mariborski, tako so tudi ljubljanski premilostni knezoškof dr. Jakob Misija prav pomenljivo na cvetno nedeljo dali nam znamenito in presrečno pastirsko pismo, v katerem naročajo, kako naj se po škofiji obhaja tisučletni spomin smrti sv. Metoda 6. aprila na velikonočni ponedeljek. V vsaki farni in javni cerkvi naj se bere ali poje ena sv. maša z blagoslovom v namene razodete v listu samem. Pri tej maši naj se vstavi molitev iz praznika sv. Cirila in Metoda pod eno sklepnico. Slednjich, to je pred zadnjim blagoslovom, poje naj se zahvalna pesem. Dalje molijo naj se skozi celo naslednjo osmino povsod (vender le na konci ene sv. maše) lavretanske litanije z molitvijo: „Pod tvojo pomoč pribežimo...“ za zjedinenje naših ločenih bratov s sveto rimsko cerkvi. Sedaj zaukazane molitve po sv. maši molijo naj se v tem slučaju po litanijah. V listu samem razkazujejo predčastiti viši pastir z ozirrom na delovanje slovenskih apostoljnov, posebej sv. Metoda, kako potrebna nam je sv. vera, ki je delavna in ljubezni do Boga, kako smo dolžni hvalo dati Bogu za srečo, da smo rojeni v pravi veri, v pravi cerkvi Kristusovi, in slednjich, kako smo dolžni moliti za tiste, ki ne uživajo te sreče, da bi oni, ki so nam bratje po rodu, bili tudi bratje po veri, da bi razkolniki zjedini se s pravo sveto rimsko-katoliško cerkvi. Iskreno opominjajo vmes, da sta sv. Ciril in Metod učila ne le z jezikom, marveč tudi s peresom, s pismom, da sta začetnika slovstva, po katerem se prihaja do prave krščanske omike. Srečno ljudstvo, dokler se slovstvo razvija mu na podlagi sv. vere, nesrečno pa, kadar se zavoji in se prikazuje veri in cerkvi nasprotno ali sovražno. Slo-

večni smo bili doslej v tem oziru dokaj srečni. Vendar kažejo se tu in tam že znamenja, da se skuša med naše ljudstvo zanesti neko tuje mišljenje in čutenje, kar bi našemu narodu bilo v pogubo. Toraj gre resna prošnja do duhovnov, do učiteljev, naj varujejo ves narod slovenski, naj varujejo posebej mladino knjižnega strupa v lepih, svetlih oblikah, prošnja do pisateljev, naj pišejo reči, ktere bodo nam v časno, pa tudi večno blagost. Ko bi tako na podlagi svete vere pravnovali se javne razmere, ne družil bi nas sicer taisti besedni govor, pač pa taisti govor ljubezni. To bila bi potem zares vez edinosti, sile in moči in zvestobe, brez primere močnejša, kot vse drugo, kar izume človeška bistroumnost, da vtrdi državo in osreči narode. „Slovenec“.

Na Velehradu bilo je 6. t. m. nad 15 tisoč romarjev, ki so šli slaviti sv. Metoda, škofa in apostola slovenskega. 10. avgusta t. l. odide poseben vlak iz Trsta, ki popelje po znižani ceni romarje na Velehrad, potem v Brno, Prago, na Dunaj in druga znamenita mesta, da bo mogoče, videti ob enem kraje, ki so znameniti po svoji preteklosti in sedanjosti.

„Corriere“ prinesel je v številki od 8. t. m. neresnično poročilo o „Soči“ in njeni pisavi. o dopolnilnih volitvah v mestno starešinstvo goriško ter nekaj barbarskih stavek o gorških Slovencih. Pobotamo prihodnjč!

Požar bil je v Kanalu na veliko noč zvečer. Ob 10^{1/2}, začelo je goreti v hiši ondotnega župana, Franca viteza Malniča. Po sreči je bil uže ponehal veter, ki je čez dan precej močno pihal. Prostovoljna požarna straža bila je kmalu zbrana in nje načelnik g. Anton Križnič jo je dobro vodil. V eni uri je bil ogenj pogašen, ne da bi bil napravil veliko škodo. Ali nevarnost bila je velika za oni del poslopja, kjer stanuje tukajšnji c. k. davkar, ki je v naglici svoje reči spraviljal, da bi jih rešil. C. k. okrajni sodnik Anton dr. Tušar in slavna žandarmerija bili so koj pri rokah in so krepko pomagali, da se je ogenj v primerom kratkem času zadušil. Pri tej priliki se je pokazalo, kako dobrodejna naprava je požarna straža.

Iz Komna, dne 8. aprila. Novo ustanovljeno pevsko in bralno društvo „Lira“ bode imelo na belo nedeljo, 12. t. m., ob 3 urah popoldne v svojih prostorih, pri gosp. Al. Bandelju, svoj prvi občni zbor. Podpisani osnovalni odbor vabi prav uljudno, naj bi se udeležili vsi rodoljubi in prijatelji lepega petja v prav obilnem številu. Na nože, dragi rojaki, poprimo se svetega in plemenitega sredstva v sveti namen. Odbor.

Iz Rima nam piše goriški rojak: Izvolite obstaviti pošiljanje cenjenega svojega lista do dalnje narečbe in to ne morda radi hipoma nastale nezvestobe dragi mi, za obstanek milega našega slovenskega roda [na Gorškem krepko se boreči „Soči“ — ampak samo iz razloga mojega odpotovanja v Afriko, od koder se utegnem vrniti še le meseca junija t. l. — Gospodu, ki naš list tako spoštuje, lepa hvala in srečno pot pa veselo vrnitev v Rim in na dom!

Ptujska narodna čitalnica priredi na belo nedeljo v svojih prostorih „Narodnem domu“ gledališno predstavo. Predstavljal se bo Tičnik. Spevoigra v enem djanji. Prosto poslovenil B. Rogački. Glasbo složil Dr. B. Ipavec. Pred tem se igra: Kje je meja? Izvirna gluma v enem djanji. Spisal: Josip Ogrinec. Med obeh igrama peje se: Bazzin-Bendl: „Križaci na mori.“ Veliki koralni sprev za mešani zbor. Vstopnina 30 kr. za osebo. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Za godce nekaj. Srbska vlada išče godcev za vojaško godbo, ktero bo razun Belega grada tudi še v nekterih drugih mestih vpeljala. Kdor želi tja deli pogledati, naj se oglasi pri srbskem poslaništvu na Dunaji. Pogoji za sprejem so jako vgodni.

Zahvala.

Ginjena po blagem sočutju, s katerim je toliko dobrih duš lajšalo najino srčno žalost po prerano in nenadoma umrlem najinem sinčku.

M I L U T I N U,

izrekava vsem blagodušnim sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najtoplejše zahvalo.

V Gorici, 7. aprila 1885.

MATEJ in MARIJA LAZAR.

Občinski tajnik,

ki je že 17 let po raznih županijah služboval, ter je nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožen in ima dobra spričevala, želi zopet prevzeti službo pri kaki županiji.

Kaj več se izve pri uredništvu „Soče“.

Pooblaščen od veleslavnega c. k. namestništva v Trstu dajemo si čast naznaniti, da smo odprli v ulici mestnega vrta (Via Giardino) h. št. 24, nasproti poštnemu in telegrafskemu uradu,

POSREDOVALNO AGENCIJO

pri kupovanju in prodaji poslopij, pri oddajanju hiš in stanovanj v najem, kakor tudi pri posojilih, pri najemanju služabnikov in kupčijskih agentov.

Obetaje, da se bomo pošteno trudili, izvršiti naročbe in opravila, ki se nam izročijo, priporočamo se slavnemu občinstvu, ki nas bo hotelo počastiti s svojimi naročili, naj ima v nas zaupanje in trdno nado da mu bo popolnoma zadoščeno z našim delovanjem.

V Gorici, 21. marca 1885.

Bratje PERTOUT.

Iz prve roke

prodajem v zavitkih

po 5 Ko. Suhe slanike (Speckbücklinge) gl.	1.80
„ Suhe ploče (Speckfunden)	2.10
„ Losos slanike (Lachsheringe)	2.16
„ Prekajene ogorje (Ger. Aal)	6.30
„ Ogor. zavijačo (Aal-Roulade)	4.50
„ Ogor en gelece (Aal en Gelee)	3.72
„ Ribjo zavijačo (Fischroulade)	2.28
„ Sardine (Kronsardinen)	1.68
„ Mes. slanike (Vollheringe)	1.80
„ Kavijar uralski (Caviar, Ur. Perl)	8.10
2 1/4	4.38
1 1/4	2.40

Voznina je že v ceni vračunjena.

Avstrijsko carino plača prejemnik
Hamburg. Max Kreimeyer

MEJNARODNA LINIJA.

Iz Trsta v New-York naravnost.

Veliki parniki s prvim razredom te linije vozijo redno v New-York in sprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in s prav dobro postrežbo.

V NEW-YORK-Odhod iz Trsta.

Parnik Teutonia. Odhod okolo 15. aprila.
Kajuta za potnike 200 gld. — Srednji krov 60 gld.
Zarad vožnje treba je obrniti se na

J. T E R K U I L E,

glavnega agenta za potnike,

Via dell' Arsenale h. št. 13, Teatro Comunale, Trst.
Radf blaga na Emiliano d' Anf. Poglaven, glavnega agenta.

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolovratring h. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

Sejem v Tolminu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in kmečko orodje, štacunsko blago itd. bode na sv. Jurja dan 23. aprila in sv. Matevža dan 21. septembra vsako leto.

Županstvo v Tolminu, 6 aprila 1885.

Duhovnikom v pokoji!

Podpisana podžupana Dolenje in Gorenje Cerovške občine, v sporazumu s cerkvenimi predstojniki, dajeva na znanje prečastiti duhovščini v pokoji, da občina Dolenje Cerovo bi rada sprejela enega duhovnika v pokoji, kateri bi imel vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik zjutranjo prvo sv. mašo s kratko homilijo. Za to pa bi dobival na leto v gotovini 100 gold; in v naravi prosto stanovanje z vrtom ter vinsko in žitno biro v Dolenjem in Gorenjem Cerovem, koja bi znašala najmanj 4 hektolitrevina in 2 hektol. turšice.

Dolenje Cerovo dne 24. marca 1885.

ANDREJ PODVERŠČIK

podžupan za Dolenje Cerovo

ANTON PRINČIČ

podžupan za Gorenje Cerovo.

Mnogo prihrani,

kdor kupi obleko v

KROJAČNICI IGNACIJA STEINERJA,
ki je največja v Gorici,

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiro narejena obleka po naslednjih cenah:

Popolna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 30 gl.
„ „ „ „ dečke	„ 6 „ 15 „
„ „ „ „ otrok.	„ 3 „ 10 „
Površno pomladanske suknje za gospode	„ 8 „ 30 „
Pomladanski šaki	„ 5 „ 15 „

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robe iz raznih tovarov po naročilu vsled mere, ki se izvrši točno in hitro.

Novo došli dolmani najnovjšega kroja od 8 do 50 gl. za gosp. Šaki za gospe od 4 do 15 gld.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odločno najboljšo zdravilo zoper protiv ter ravmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protivinski boleznin na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujsa prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spominim se na Vaš dr. Maličev protivinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vspeh, ča so se po kratkej rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protivinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam, Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovinah se nahajajoči soki in stropi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., re smele bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, s kaženem želodci, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzjetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

ELIZA DROLLE,

Izprašana babica.

Stanuje v lastni hiši, Via Morelli, št. 5.